

Fővárosi Ítéltábla
7.Pf.20.340/2015/4.

Kijavító végzés 7.Pf.20.340/2015/7.
szám alatt.

Budapest, 2015. december 18.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gál Anna ügyvéd (fél címe 1) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe.) I. rendű, II.rendű felperes neve (u.o.) II. rendű és III.rendű felperes neve (u.o.) III. rendű felpereseknek - a dr. Papp Géza ügyvéd (fél címe 2.) által képviselt alperes neve. (alperes címe.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. január 29. napján kelt 39.P.25.020/2014/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja: az alperes fellebbezési eljárási illetékfizetési kötelezettségét 562.100 (Ötszázhatvankettőezer-egyszáz) forintra leszállítja. Együttesen kötelezi az I-III. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg - felhívásra - az állam javára 40.000 (Negyvenezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - együttesen az I-III. rendű felpereseknek 100.000 (Egyszázezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

... 53 éves korában, 2003. június 24-én kereste fel az alperest 10 éve meglévő aranyeres panaszai miatt, mert az azt megelőző két hétben a végbeléből vérzést észlelt. Az elvégzett vizsgálat alapján az alperes orvosa műtétet javasolt. A beteg 2003. június 26-án került felvételre az alpereshez, ahol a kivizsgálása után a repedés kimetszését és lézeres aranyér műtétet hajtottak végre. ...et négy óras megfigyelés után kielégítő állapotban bocsátották otthonába, aki már aznap este lázas állapota mellett fájdalmakra panaszkodott, amelyről telefonon tájékoztatta a műtétet végző ...t, az alperes ügyvezetőjét. Az orvos megnyugtatta, fájdalomcsillapítót és lázcsillapítót ajánlott. Mivel sem a fájdalom, sem a láz nem múlt el, és ... gyengének is érezte magát, ezért másnap délelőtt ismét felhívta az orvost, aki ismét megnyugtatta őt és a gyógyszerek további szedését javasolta. A beteg 2003. június 29-én újból telefonált, ám az előzőekhez képest más tanácsot nem kapott, majd 2003. július 1-jén felkereste a ... Kórház urológiai szakrendelését, ugyanis aznap már kínzó alhasi fájdalmakat és gyakori vizezési ingert is érzett, valamint a láza sem múlt. A kórházban fizikális és UH vizsgálatot végeztek, a végbélvizsgálattól a beteg kérésére eltekintettek. A vizezési nehézségre

alfablokkoló kezelést javasoltak, visszarendelték kontrollra, valamint az alhasi fájdalmai miatt az alpereshez irányították vissza. ... még aznap éjjel rosszul lett, hajnalban felvételre került a ... Kórház I. számú belgyógyászati osztályára, ahol 2003. július 3-án keringése leállt, majd a sikertelen újraélesztést követően 10 óra 10 perckor elhunyt. A halál közvetlen oka a jobb koszorúér meszes, régi súlyos szűkületet okozó plakkja és a felszínéhez tapadó vörhenyes, frissen képződött vérrög kialakulása, vagyis a jobb szív felet ellátó artéria coronaria dextra akut elzáródása volt. A műtéti terület környezetében kialakult gyulladás és a következményes szepszis is szerepet játszott a halált okozó folyamatokban.

Az üggyel kapcsolatban a BRFK Vizsgálati Főosztályán foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt indult eljárás ... ellen. Az eljárás során ... igazságügyi orvosszakértő adott szakvéleményt, amely szerint a választott műtéti megoldás nem volt kifogásolható, ám az ismert kórelőzmény (súlyos fokú elhízás, magasvérnyomás betegség) és a boncolási lelet alapján egynapos sebészeti eljárás keretében az nem lett volna elvégezhető. A szakértő azt is kifogásolta, hogy a műtétet követően, amikor a beteg gyengeségre, rossz közérzetre, lázra panaszkodott, nem történt meg a kórállapot revíziója. A Pesti Központi Kerületi Bíróság ... vádlottat bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében, azonban a Fővárosi Bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette.

Az I. rendű felperesnél hétköznapi gyászreakció zajlott le férje halála kapcsán, ebben az időszakban gyógyszeres kezelésben is részesült. A gyászreakciója idején egzisztenciálisan is elbizonytalanodott, ami ronthatta pszichés állapotát. A II. rendű felperes életvitelét, életminőségét, pszichés állapotát édesapja halála érdemben nem változtatta meg. Nála a szokásosnak tekinthető gyászreakció zajlott le, amely viszonylag rövid időn belül rendeződött. A III. rendű felperes 2002. év óta külön él a családtól, életvitelét, életminőségét, pszichés állapotát édesapja halála tartósan nem változtatta meg. Ő enyhe tüneteket mutató alkalmazkodási zavarban szenved, a halálessettel okozati összefüggésben kialakult gyászreakció idején alkalmi jelleggel feszültségoldó gyógyszer szedett.

A felperesek keresetükben arra kérték kötelezni az alperest, hogy annak kamataival együtt fizessen meg az I. rendű felperesnek temetési költség címén 146.695 forintot, orvosi költség címén 140.000 forintot, nem vagyoni kár jogcímén 5.000.000 forintot, és 2003. július 3-ától véghatáridő nélkül háztartási kisegítés címén havi 20.000 forint járadékot, továbbá a II. és a III. rendű felpereseknek személyenként 3.000.000 forint nem vagyoni kárt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt jogalapjában ésösszepszerűségében is vitatta, hivatkozott a követelés elévülésére is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 3.286.695 forintot, és ebből 3.000.000 forint után 2003. július 3-ától, 140.000 forint után 2003. június 26-ától, 146.695 forint után 2003. július 4-étől járó késedelmi kamatot; fizessen meg a II. rendű felperesnek 2.000.000 forintot, és annak 2003. július 3-ától járó késedelmi kamatát; fizessen meg a III. rendű felperesnek 1.500.000 forintot, és annak 2003. július 3-ától járó késedelmi kamatát; továbbá fizessen meg 2008. december 11-étől véghatáridő nélkül az I. rendű felperesnek minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 20.000 forint járadékot; fizessen meg az I. rendű felperesnek 1.233.200 forint lejárt járadékot, valamint ennek 2011. július 11-étől járó késedelmi kamatát; egyetemlegesen fizessen meg a felpereseknek 300.000 forint plusz áfa összegű ügyvédi munkadíjat és 290.405 forint szakértői költséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapítása szerint a járadékra vonatkozó ítéleti rendelkezés fellebbezésre tekintet nélkül

előzetesen végrehajtható, míg a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 691.600 forint eljárási illetéket az alperes köteles az államnak - felhívásra - megfizetni.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A felperesek és az alperes oldalán felmerült perköltség összegét egyaránt 127.500 forintban állapította meg, továbbá megállapította, hogy az alperes fellebbezésével 562.100 forint, az I. rendű felperes csatlakozó fellebbezésével 40.000 forint eljárási illeték merült fel.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 3.286.695 forintot és ebből 3.000.000 forint után 2003. július 3-ától, 140.000 forint után 2003. június 26-ától, 146.695 forint után pedig 2003. július 14-étől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá a II. rendű felperesnek 2.000.000 forintot, a III. rendű felperesnek 1.500.000 forintot és ezen összegek után 2003. július 3-ától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 2008. december 11-étől véghatáridő nélkül fizessen meg az I. rendű felperesnek havi 20.000 forint járadékot minden hónap 10. napjáig előre esedékesen azzal, hogy a 2015. január 29-éig számított 1.453.545 forint lejárt járadékot és ennek 2012. január 15-étől a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát 15 napon belül köteles megfizetni. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 450.000 forint plusz áfa összegű ügyvédi munkadíjat és 290.405 forint szakértői költséget. A keresetet ezt meghaladóan elutasította. Megállapította, hogy a járadékra vonatkozó ítéleti rendelkezés fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható. Rendelkezése szerint a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 695.600 forint illetéket és 602.100 forint fellebbezési eljárási illetéket az alperes köteles az államnak - felhívásra - megfizetni.

Határozatának indokolása szerint az I-III. rendű felperesek követelésének elévülése ... halálával kezdődött. Az I-III. rendű felperesek az alperest 2003. október 27. és 2008. június 28. napján írásban felszólították a követelés teljesítésére, ami az elévülést megszakította, ezért a kereset egészét érintő elévülési kifogást nem találta alaposnak. A háztartási kisegítő tekintetében előterjesztett járadék iráni igény vonatkozásában azonban részben alaposnak ítélte az elévülési kifogást a káresemény idején hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 280. § (3) bekezdése alapján, eszerint ugyanis az I. rendű felperes a hat hónapnál régebben lejárt és alapos ok nélkül nem érvényesített részleteket bírósági úton többé nem követelheti, márpedig az I. rendű felperes menthető okra nem hivatkozott. Mivel a keresetlevelét 2009. június 11-én terjesztette elő, ezért ez a követelés csak 2008. december 11-étől lehetett alapos.

A perben szerzett szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az anamnézis felvétele ... esetében teljes értékű volt, ahogy a műtéti megoldás és annak kivitelezése is megfelelt a szakma szabályainak és az alperes orvosától elvárható gondosságnak. A betegnél azonban műtéti szövődmény következett be: jelentéktelen szöveti bevérzés mellett gyulladás alakult ki, ám a kontroll hiánya miatt a gyulladás és következményes szepszis nem került felismerésre. A halál közvetlen oka szívelégtelenség okozta szívmegállás volt, azonban ennek bekövetkezésében a szepszis szerepet játszott. Amennyiben a beteg a kontrollon megjelent volna és felismerésre került volna a kialakuló szövődmény, esély lett volna az egészségkárosodás nélküli gyógyulásra.

Kiemelte: az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy ... a második, illetve harmadik hívás alkalmával kifejezetten behívta kontrollra a beteget, aki azon ennek ellenére nem jelent meg. ... maga sem állította, hogy a beteget a korábban megbeszélt időpont előtt kontrollra hívta volna vissza.

A szakma szabályai szerint nem elegendő, hogy az orvos a fenti panaszok elmondása esetén csak abban az esetben hívja be kontrollra a beteget, amennyiben nem javul az állapota. ... panaszai alapján nem lett volna mellőzhető a beteg személyes vizsgálata, és annak alapján az orvos feladata lett volna annak eldöntése, hogy bekövetkezett-e esetlegesen műtéti szövődmény, és ha igen, milyen kezelési mód javasolt. Az alperes orvosa akkor járt volna el a szakma szabályai által megkövetelt gondossággal, amennyiben az első, de legkésőbb a második telefonbeszélgetés alkalmával a beteget azonnali kontrollra rendelte volna vissza. Mivel ez az orvos saját előadása szerint sem történt meg, ezért nem kifogásolható, hogy a beteg elvesztette bizalmát a műtétet végző orvosban, és panaszaival más intézményt keresett fel.

Az I. rendű felperes a temetési költséget számlával igazolta, ezért azt az elsőfokú bíróság elfogadta, ahogy azt is, hogy nála kárként jelentkezett a perbeli beavatkozás költsége. Igazolt, hogy ő a férje halálát megelőzően lényegében folyamatosan munkaviszonyban állt, így a háztartási munkát közösen végezték. Az I. rendű felperes három műszakban dolgozott, így férje számos alkalommal autóval szállította a munkahelyére. Ezenkívül intézte a család napi dolgait, elvégezte a házban a ház körül szükséges javításokat. Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem volt eltúlzott az I. rendű felperes havi 20.000 forint összegű járadék igénye.

Az I-III. rendű felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényét a lefolytatott bizonyítás adatai alapján megalapozott ítélte, ugyanis sérült a teljes és egészséges családban éléshez való joguk. Az elsőfokú bíróság valamennyi tényező együttes vizsgálata alapján az I. rendű felperes vonatkozásában 3.000.000 forint, a II. rendű felperes esetében 2.000.000 forint, míg a III. rendű felperes esetében 1.500.000 forint összeget tartott alkalmasnak arra, hogy nem vagyoni hátrányaikat enyhítse, figyelemmel az I-III. rendű felperesek életkorára, életvitelük megváltozásának mértékére és a 2003. évi ár- és értékviszonyokra is. Értékelte azt is, hogy az alperes orvosának gondatlan magatartása ugyan hozzájárult ... halálához, azonban annak közvetlen oka a jobb szívfelet ellátó artéria akut elzáródása volt. A II-III. rendű felpereseknél értékelte, hogy őket a hátrányos következmények nem egyforma mértékben sújtották.

Az elsőfokú bíróság nem látott alapot a szakvélemény ismételt kiegészítésének elrendelésére, az alperesi ügyvezető ismételt megidőzésére, ugyanis olyan újabb tény vagy előadás a bizonyítás megismételt eljárásban történő elrendelése esetén sem volt várható, amely ellentétes lett volna a korábban lefolytatott bizonyítás eredményével.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan a túlzott mértékű nem vagyoni kártérítés mérséklését kérve. Fellebbezése indokolásaként az elsőfokú és a korábbi másodfokú eljárásban előadottakat tartotta fenn. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a járadékigénynek véghatáridő nélkül adott helyt.

Az I-III. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kiemelték, hogy ... orvosa maga sem állította személyes meghallgatása során, hogy határozottan visszahívta vagy visszarendelte volna a beteget kontrollra a korábban megbeszélte időpont helyett. A büntetőeljárásban tett írásbeli vallomásaiban sem említette, hogy a beteget konkrét időpontra behívta volna, az „amennyiben szükségesnek tartja, jöjjön be kontrollra” válasz nem felel meg az egészségügyről szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdése szerinti orvostól elvárható gondosság követelményének. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a halál közvetlen oka a szívelégtelenség okozta szívmegállás volt, azonban ennek bekövetkeztében a szepszis szerepet játszott, a kialakult szepsztikus állapot számos patológiás folyamat beindításával

hozzájárult a halál bekövetkezéséhez. Amennyiben az alperes a tőle elvárható gondossággal járt volna el, igazolható lett volna a szövődmény és az adekvát kezelés esélyt adhatott volna a progresszió, így ... halála bekövetkezésének elkerülésére.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének az I-III. rendű felperesek keresetét a megítéltet meghaladó részében elutasító rendelkezése [Pp. 228. § (4) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kizárólag az alperes terjesztett elő fellebbezést, a Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében e korlátok között bírálta felül.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítéltábla az arra alapított jogi következtetéseivel - az I-III. rendű felperesek korábbi csatlakozó fellebbezésének illetve viselésére vonatkozó rendelkezés kivételével - egyetértett. Kifejezetten az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel emeli ki a Fővárosi Ítéltábla a következőket:

A jogvita érdemét arra figyelemmel kellett elbírálni, hogy az I-III. rendű felperesek hozzátartozója és az alperes között a megbízási és a vállalkozási szerződés jellemzőit magában foglaló polgári jogi jogviszony jött létre, amelynek megszegése - hibás teljesítése - esetén a kártérítési jogkövetkezmény feltételeit a régi Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján érvényesülő régi Ptk. 339. § (1) bekezdése tartalmazza. A polgári jogi kártérítési felelősség általános feltételei közül - a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultnak kell bizonyítania, hogy a károkozó jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett, ugyanakkor a károkozó kimentheti magát annak bizonyításával, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az adott helyzetben - egészségügyi intézménytől - általában elvárható magatartás tartalmát Eütv. káresemény idején hatályos 77. § (3) bekezdése szerinti gondossági mérce - vagyis az ellátásban résztvevőktől elvárható gondosság - tölti ki. A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből következően az I-III. rendű felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy károsodásuk az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben következett be. Az alperes a kártérítő felelősség alól azzal mentheti ki magát, ha bizonyítja, hogy az Eütv. 77. § (3) bekezdése szerint az ellátásában résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával járt el.

A Fővárosi Ítéltábla általánosságban kiemeli, hogy a vagyoni károkért való felelősség szempontjából minden károkozás, amely nem minősül jogszerűnek - azaz valamely okból eredően a jog által engedélyezettnek -, jogellenes. A jogellenesség tartalma nem vagyoni kár megtérítése iránti ügyekben az, hogy a törvény a személyek személyhez fűződő jogait - vagyoni jogaikkal egy sorban - védelem alá helyezi, és mindenkit arra kötelez, hogy a személyhez fűződő jogokat tiszteletben tartsa. Ehhez képest az a magatartás jogellenes, amely személyiséget sért, vagy veszélyeztet. Mindebből arra lehet következtetni, hogy az Eütv. alapján érvényesített orvosi kártérítési felelősségi ügyekben a szakmai szabályok megszegése nem a jogellenesség, hanem a felróhatóság vizsgálata kapcsán bír jelentőséggel. Az Eütv. 77. § (3) bekezdése értelmében minden beteget - az ellátás igénybevételének jogcímére tekintet nélkül - az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni. Az alperes a kártérítő felelősség alól azzal mentheti ki magát, ha bizonyítja, hogy az Eütv. 77. § (3) bekezdése szerint az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával járt el.

Az I-III. rendű felperesek bizonyították, hogy káruk - hozzátartozójuk halála - az alperesi egészségügyi intézmény által végzett egészségügyi ellátás során következett be, az alperes ezért a kártérítő felelősség alól magát csak azzal menthette ki, ha bizonyítja, hogy az ellátás során az orvostól elvárható gondosság és körültekintés követelményei szerint járt el, és a károsodás ennek ellenére következett be.

Az alperes fellebbezési érvelésével szemben az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az alperes kártérítő felelősségét, a bizonyítási eljárás során ugyanis nem merült fel adat arra, hogy az alperes részéről ... arról tájékoztatta volna ...et, hogy állapotának rosszabbodása esetén keresse fel, hanem mindössze megnyugtatta és gyógyszerek szedését javasolta. A beteg - az alperesi klinika kórlapjában foglaltaknak megfelelően - panaszával az operáló orvoshoz fordult, azonban az alperes - saját ügyvezetője, ... előadásán túlmenően - semmivel nem igazolta a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt módon, hogy a beteget a korábban megbeszélte időpont előtt kontrollra hívta volna vissza, az alperes állításával szemben a műtéti beleegyező nyilatkozat sem tartalmazott konkrét iránymutatást a beteg számára, pusztán általánosságban utalt arra, hogy a beteg tájékoztatást kapott róla: mi a teendő állapotrosszabbodás esetén.

Az alperes tevékenységét az Eütv. előírásaival összevetve, a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve, az e tekintetben is kétségmentes szakértői vélemény alapján azt lehetett megállapítani, hogy a beteg által jelzett láz és hőemelkedés, fájdalom szükségessé tette a személyes kontroll vizsgálatot, amely esélyt adhatott volna a műtéti területen szövődményként kialakult gyulladás és szepszis felismerésére, az ennek ismeretében idejekorán megkezdett adekvát kezelés pedig esélyt adott volna a beteg egészségkárosodás nélküli gyógyulására, halála bekövetkezésének elkerülésére. Az alperes felelősségét ezért nem menti az a körülmény sem, hogy 2003. július 1-jén a beteg fennálló panaszai és a negatív urológiai lelet ismeretében a ... Kórházban is kötelező lett volna rektális digitális vizsgálat keretében a végbél megtapintása a lehetséges szövődmény igazolására, illetőleg kizárására. Kétségtelen az a szakértői megállapítás is, hogy a beteg halála - kardiológiai állapota miatt - az alperes által végzett műtét nélkül is bármikor bekövetkezhetett volna, ez a tény ugyanakkor nem alkalmas az alperes kártérítő felelősség alóli mentesüléséhez, ugyanis a kárfelelősség szempontjából releváns okozati összefüggés nem csupán direkt és közvetlen lehet: az is megalapozza a felelősséget, ha - mint az adott esetben - az alperes mulasztása folytán csak az esélyét veszítette ... annak, hogy sorsa másként alakuljon. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy a gyógyulási-életben maradási esély szorosan személyhez kötődő érték, személyiségi jog, és a minimális, de reális gyógyulási-életben maradási esély elvesztése vagy csökkenése kártérítési felelősséget alapoz meg. Az esély elvesztése önmagában is hátrány, ezért kárnak minősül, azonban az oksági összefüggésnek relevánsnak kell lennie. Az orvosi közrehatás pedig akkor tekinthető relevánsnak ilyen esetben, ha a betegnek - értékelhető esélye - lett volna megfelelő kezelés esetén a gyógyulásra.

A Fővárosi Ítéltábla az I-III. rendű felperesek nem vagyoni kárigényének mértéke kapcsán a következőkben kifejtetteknek tulajdonított jelentőséget.

A káresemény bekövetkeztekor hatályban volt régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A régi Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A nem vagyoni kár megtérítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket a vagyoni károk esetén is alkalmazni kell, vagyis a kárt - a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultnak megfelelően bizonyítania kell.

Kétségtelen, hogy a személyiséget ért kár valójában megfizethetetlen, a nem vagyoni kártérítés elvi alapjait rögzítő 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban foglaltaknak megfelelően a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józanságának, mértéktartásának és elhivatottságának van szerepe.

A régi Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés intézménye arra szolgál, hogy a károsultaknál a személyiségi jogi - amely nem pusztán egészségromlás lehet - sérelem következtében bekövetkezett hátrányt, életminőségükben beállt negatív irányú változást másnemű előny, pénz nyújtásával kísérelje meg kompenzálni. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása sosem egzakt módon, hanem mindig bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek figyelembevételével történhet, ezen belül figyelemmel kell lenni a károsultat ért nem vagyoni sérelem jellegére, súlyosságára, arra, hogy a károkozó magatartás folytán hogyan változtak a károsult életkörülményei. Összehasonlító adatként kell vizsgálni a károkori ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat által hasonló esetekben alkalmazott kártérítési összegek nagyságrendjét is.

Az elsőfokú bíróság az I-III. rendű felpereseket az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változásokat feltárta, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelve az azok orvoslásához szükséges kártérítési összegeket - a káresemény idején (2003.) érvényesülő ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott gyakorlatot alapul véve - helyesen állapította meg. Az alperes fellebbezésében nem jelölt meg olyan körülményt, amely a mérlegelés szempontjait módosította volna, és ennek következményeként a kártérítés összegének megváltoztatására adott volna alapot.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az I-III. rendű felpereseket az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változásokat - amelyeknek sorában csak egy a felperes életvitelét kis mértékben elnehezítő pszichés károsodás - , a káresemény idején - 2003-ban - érvényesülő ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott bírói gyakorlatot alapul véve azonban a felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegét némileg eltúlzottan állapította meg. A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összegét mérsékelte; 4.000.000 forintot tartott arányban állónak a felperes által elszenvedett nem vagyoni sérelemmel. Az I. rendű alperes fellebbezése olyan körülményt, amely a mérlegelés szempontjait ezen túlmenően oly módon módosította volna, hogy annak következményeként a kártérítés összegének további mérséklésére adott volna alapot, nem jelölt meg.

Megalapozatlanul kifogásolta az alperes fellebbezésében, hogy a háztartási kisegítői járadékot az elsőfokú bíróság véghatáridő nélkül állapította meg, nincs ugyanis adat arra, hogy ... halála mikor következett volna be.

Az alperes ugyanakkor nem kötelezhető az I-III. rendű felperesek hatályon kívül helyezett elsőfokú ítélet ellen előterjesztett csatlakozó fellebbezése Itv. 46. § (4) bekezdése szerinti illetékének viselésére, a Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése értelmében részben megváltoztatva az Itv. 38. § (1) bekezdése értelmében az I-III. rendű felpereseket kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3)

bekezdése alapján a csatlakozó fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, míg az ezt meghaladó rendelkezések tekintetében - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a fellebbezési eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I-III. rendű felperesek részére jogi képviselőjük ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § alapján az áfára is figyelemmel - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

Az alperes a megismételt eljárásban az Itv. 51. § (1) bekezdése alapján mentesül a fellebbezési illeték ismételt megfizetése alól, annak viseléséről a Fővárosi Ítéltáblának ezért rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2015. szeptember 11.

. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró

Fővárosi Ítéltábla
7.Pf.20.340/2015/7.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gál Anna ügyvéd (1061 Budapest, Andrássy út 36.) által képviselt Bartyikné Kocsis Éva (2113 Erdőkertes, Kálmán utca 29.) I. rendű, Bartyik Tamás (u.o.) II. rendű és Vadászné Bartyik Livia (u.o.) III. rendű felpereseknek - a dr. Papp Géza ügyvéd (1053 Budapest, Kecskeméti utca 6. II/23.) által képviselt Ars Medica Lézerklinika Kft. (1052 Budapest, Petőfi Sándor utca 3. I/3.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 39.P.25.020/2014/3. számú ítélete elleni fellebbezési eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.340/2015/4. számú ítélete kijavítása tárgyában meghozta a következő

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla a 7.Pf.20.340/2015/4. számú ítélet indokolása 7. oldalának 4. bekezdését törli.

Ez ellen a végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a 7.Pf.20.340/2015/4. számú ítélet indokolása - leírási hiba folytán - tévesen tartalmazza a 7. oldalon a 4. bekezdést.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 239. §-a értelmében a fellebbezési eljárásban is irányadó Pp. 224. § (1) bekezdés alapján az leírási hibát akként javította ki, hogy az indokolásból törölte a tévesen feltüntetett („Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ...” kezdetű és „... a kártérítés összegének további mérséklésére adott volna alapot, nem jelölt meg.” végződésű) bekezdést.

Budapest, 2015. december 18.

Mária s. k.

tanács elnöke

Dr. Sággy

a